

Tomáš Pivoda, Mnohost bytí: ontologie Alaina Badioua

Disertační práce

Abstrakt

Práce představuje poprvé v českém prostředí ontologii francouzského filosofa Alaina Badioua, jak ji podal ve svém základním díle *Bytí a událost* (*L'être et l'événement*, 1988). Nejprve ukazuje východiska Badiouvy filosofie a důvody, proč Badiou identifikuje ontologii s teorií množin, a poukazuje na jeho význam pro současnou filosofii, obzvláště proud tzv. spekulativního realismu, zformovaný kolem Quentina Meillassoux. Hlavní osu práce tvoří výklad čtyř základních Badiouvých "Idejí": mnohosti, události, pravdy a subjektu, v jejichž rámci se postupně ukazuje, jak Alain Badiou buduje svůj pojmový aparát na základě jednotlivých axiomů teorie množin, vycházející přitom ze základního formálního vymezení množiny pomocí operátoru \in . V rámci Ideje mnohosti práce s odkazem k M. Heideggerovi a Platónovi vykládá Badiouvu transpozici pojmové dvojice jedno/mnohé na dvojici jsoucno/bytí a definuje základní pojmy Badiouvy ontologie jako situaci, prezentaci, reprezentaci a prázdno, s jejichž pomocí ilustruje Badiouvo pojetí přírody. V souvislosti s událostí se práce dále věnuje tzv. historickým situacím, jež vycházejí z intervenčního pojmenování lokálně situované události. Z pojmu "věrnosti události" pak vyvozuje Badiouvo pojetí tzv. generických procedur (vědy, politiky, umění a lásky), jež produkují pravdy jakožto nekonečné a nerozlišitelné řady "věrných" prvků situace, přičemž zároveň ukazuje, že specifickou lokální konfigurací těchto procedur je pro Badioua subjekt. Ten se tak stává spolutvůrcem pravdy skrze schopnost vynutit si jejich platnost na základě budoucí verifikovatelnosti. V závěru se práce věnuje Badiouvu pojetí filosofie jako konceptuální praxe, podmíněné generickými procedurami, přičemž podrobněji vykládá jednu z nich - lásku - jako produkci rozdvojeného "disjunktního" subjektu.

Klíčová slova

ontologie, bytí, událost, subjekt, filosofie, láska, mnohost, teorie množin, matematika, pravda, myšlení, Bytí a událost, spekulativní realismus, konstruktivismus, forcing, intervence, věrnost, dedukce ad absurdum, nic, prázdnota, definice, náhoda, prezentace, reprezentace, axiomatika, subtrakce, nekonečno, pojem, pojmová osoba, Alain Badiou, Quentin Meillassoux, Gilles Deleuze, Platón, Jacques Lacan, Martin Heidegger